

Onderwerp**Afronding harmonisatie Kinderopvang/Peuterspeelzaalwerk****Informatie**

Datum	20 februari 2016	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Roel Barelds	☐ Financieel adviseur AZ: Rolf Bloem, Adrie-Jan de Korte
Zaaknummer		☐ Personeelsconsulent AZ:
Portefeuillehouder	Wethouder Bent	☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:
Besluitvormend orgaan	College	☐ Communicatieadviseur:
		☐ Afdeling:
		☐ Naam medewerker:
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis**Inleiding**

Op 24 september 2015 is de Nota peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie in Midden-Drenthe door de gemeenteraad vastgesteld. Reden voor de vaststelling was de harmonisatie van de regelgeving voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Een andere reden was het vervallen van de rijksbijdrage voor de voorschoolse periode van € 140.000,00.

Naast deze rijksmaatregelen bestond bij basisscholen de wens zich te ontwikkelen tot Integrale Kindcentra.

In de nota is verder vastgelegd, dat de maximale gemeentelijke bijdrage vanaf 2017 € 300.000,00 per jaar bedraagt. Dit budget is inclusief huisvestingslasten en vve-toeslag. Er wordt geen vergoeding beschikbaar gesteld voor eventuele aanpassingen van lokalen in de basisscholen. Verder is tussen gemeente en schoolbesturen afgesproken om zoveel als mogelijk frictiekosten door de overname van het personeel van de peuterspeelzalen te voorkomen. Indien deze zich wel zouden voordoen wordt aan de gemeenteraad een voorstel worden gedaan. Dit voorstel voorziet hierin.

Integrale Kindcentra zijn gestart

Vanaf de start van het cursusjaar 2016-2017 zijn in Midden-Drenthe de basisscholen gestart als Integrale Kindcentra (IKC's). Dit betekent dat de onderwijsorganisaties kinderen in Midden-Drenthe kunnen begeleiden in hun ontwikkeling binnen de kinderopvang, peuteropvang en het basisonderwijs middels een doorgaande ontwikkelijn. Deze ontwikkeling sluit naadloos aan op de doelstellingen van de wet "harmonisatie kinderopvang" die uitgangspunt is geweest voor het vastgestelde beleid in 2015. Hieronder volgt een overzicht over de organisatorische afronding van het vormgeven van de nieuwe organisaties voor IKC's en de daarbij gepaard gaande overgang van personeel van de stichting SPMD naar de beide onderwijsorganisaties.

Afspraken met onderwijsorganisaties

In de door de gemeenteraad vastgestelde nota zijn onder meer de volgende afspraken tussen de

onderwijsorganisaties COG-Drenthe, Kits Primair, SPMD en Gemeente vastgelegd:

- De SPMD houdt als zelfstandige organisatie op te bestaan;
- De onderwijsorganisaties COG Drenthe en Kits Primair nemen het initiatief voor de uitvoering van de voorschoolse periode;
- De onderwijsorganisaties richten vanwege wettelijke voorschriften afzonderlijke stichtingen op voor de uitvoering van de voorschoolse periode;
- Het personeel zal zoveel als mogelijk in dienst treden bij de nieuwe uitvoerende stichtingen;
- Door overname van het personeel van SPMD door de nieuwe stichtingen wordt zoveel mogelijk voorkomen dat er frictiekosten ontstaan;
- Indien zich toch frictiekosten voordoen zal hierover aan de gemeenteraad een voorstel worden gedaan;
- De subsidie voor de uitvoering van de voorschoolse periode voor de jaren 2017 en 2018 bedraagt € 300.000,00 naar rato verdeeld tussen COG en Kits Primair.
- De subsidie vanaf 2019 vindt plaats op basis van vergoeding per kindplaats. Het huidige tarief is € 7,00 per uur. Het maximale budget is € 300.000,00. Op basis van het huidige aantal van 300 kinderen zou dit betekenen dat in 2019 € 190.960,00 aan vergoeding naar rato over beide organisaties dient te worden vergoed. Indien er door een toename van het aantal peuters extra budget nodig is boven de begrootte € 300.000,00 wordt een voorstel voor extra budget voorgelegd aan de gemeenteraad.

Huidige stand van zaken

Op alle basisscholen in de gemeente Midden-Drenthe is peuteropvang gerealiseerd in Integrale Kindcentra. Eén uitzondering betreft Witteveen/Balinge waar kinderopvang in het buurthuis van Witteveen is georganiseerd zoals in het verleden tussen de gemeente en het dorp is overeengekomen mbt de sluiting van de basisschool in Witteveen. De peuteropvang voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen. Op het moment van opstellen van dit voorstel maken er 300 peuters gebruik van de integrale voorziening.

In de nota peuterspeelzaalwerk is aangegeven dat het budget voor het nieuwe beleid op jaarbasis een bedrag van € 300.000,00 is. Vanaf 2018 blijven de te verwachten kosten voor VVE beleid binnen de € 300.000,00 tenzij er een sterke toename zal zijn van gebruik van de VVE voorziening door ouders. Per 1 januari 2018 vervalt de doeluitkering voor de harmonisatie kinderopvang/peuterspeelzaalwerk (€140.818,00). De Asscher gelden stijgen de komende jaren tot een bedrag van € 146.910,00 in 2021.

Aanvullende afspraken

Bij de implementatie van de IKC's zijn er in 2016 met de schoolbesturen en SPMD extra afspraken gemaakt voor de jaren 2016 en 2017. Het zijn afspraken die binnen de afgesproken beleidskaders passen en incidentele financiële consequenties hebben. Dat gaat om de volgende zaken.

Startbijdrage

Met de schoolbesturen is afgesproken dat zij eenmalig een bijdrage in de gemaakte kosten krijgen voor invoeringskosten voor de voorbereiding tot realisatie van de Integrale Kindcentra van € 7.500,00 per schoolbestuur. Voor de inzet vanuit de schoolbesturen om te komen tot Kindcentra is vanuit het rijk of de gemeente namelijk geen budget beschikbaar. Het totale bedrag ad € 15.000,00 is voldaan uit de post Lokaal Onderwijsbeleid.

Daar staat tegenover dat door de schoolbesturen zelf aanzienlijke kosten zijn gemaakt waaronder de aanpassing van de locaties en realisatie van nieuwe leerruimten. Deze kosten bedragen voor de stichting Kits Primair € 110.686,00 (peuteropvang € 31.417,00/kinderopvang € 79.269,00) en voor het COG € 234.096,00 (peuteropvang € 164.875,00 /kinderopvang € 69.221,00).

Salariscompensatie

De peuterleidsters en ondersteunende medewerkers van SPMD hebben de mogelijkheid gekregen in dienst te treden van de voorschoolse organisaties van COG Drenthe/KITS PRIMAIR. Van de medewerkers van de SPMD hebben er 9 de overstap naar de voorschoolse organisaties van COG Drenthe/KITS PRIMAIR gemaakt. In deze nieuwe organisaties komen de medewerkers onder een andere cao te vallen. Voorheen was dit de cao Welzijn; nu is het de cao Kinderopvang. Met de schoolbesturen is afgesproken dat deze medewerkers met behoud van hun huidige salaris overgaan naar de nieuwe organisatie. De salarissen van de medewerkers worden bevroren tot het moment dat de salarissen van de medewerkers in de pas lopen met de cao Kinderopvang. Deze keuze brengt voor de nieuwe organisaties extra kosten met zich mee. Voor deze extra kosten krijgen de schoolbesturen over de jaren 2017 en 2018 jaarlijks een extra bijdrage van € 15.000,00. Deze vergoeding wordt tussen KITS Primair verdeeld naar de afgesproken verhouding tussen de leerlingenaantallen van 60/40) De salarisverschillen zijn vanaf 2019 voor rekening van beide schoolbesturen.

Leermiddelen

Bij de totstandkoming van de IKC'S is door de gemeente als voorwaarde gesteld dat er door de nieuwe stichtingen gewerkt wordt met leermiddelen die aantoonbaar gevalideerd zijn in kwaliteit. Daarbij is afgesproken, dat de gemeente bij de start van de IKC's 50% bijdraagt aan de investeringskosten van de nieuwe kind ontwikkelmethode voor de peuteropvang. Van belang is namelijk dat er door beide stichtingen gewerkt wordt met dezelfde methodiek, mede vanwege de verplicht gestelde gezamenlijke voorschoolse opvang in de MFA's. Het gaat om een eenmalig bedrag van € 33.600,00. Beide schoolbesturen zijn vervolgens zelf verantwoordelijk voor het blijven gebruiken van gevalideerde leermethoden.

Rijksbijdrage Stimulering Voorschoolse voorzieningen

In het najaar van 2016 is een rijksbijdrage van € 24.485,00 ontvangen voor de stimulering van de toeleiding en toegankelijkheid van voorschoolse voorzieningen(de zogenoemde Asschergelden). Deze geormerkte rijksbijdrage is door de gemeente beschikbaar gesteld aan de schoolbesturen voor het verlagen van de tarieven voor ouders om gebruik te maken van IKC's en voor het stimuleren om meer ouders gebruik te laten maken van deze voorziening. Financieel gezien heeft dit verder geen consequenties maar zal naar verwachting drempelverlagend werken voor ouders om gebruik te maken van deze voorziening.

Overgang personeel

De peuterleidsters en ondersteunende medewerkers van SPMD hebben de mogelijkheid gekregen in dienst te treden van de voorschoolse organisaties van COG Drenthe/KITS PRIMAIR. Van de medewerkers van de SPMD hebben er 9 de overstap naar de voorschoolse organisaties van COG Drenthe/KITS PRIMAIR gemaakt. Van de overige medewerkers van de SPMD zijn 4 tijdelijke dienstverbanden niet verlengd. Tegen de verwachting van het bestuur van de stichting SPMD, de gemeente en de onderwijspartners in hebben 9 peuterleidsters om uiteenlopende redenen ervoor gekozen niet mee te gaan naar de nieuwe organisaties. Met deze medewerkers zijn door het bestuur van de SPMD afspraken gemaakt over de wijze van vertrek en zijn vaststellingsovereenkomsten afgesloten.

De kosten zijn in de afgelopen periode om bovenvermelde reden hoger geweest dan vooraf door de verschillende partijen was ingeschat. De inzet was immers dat de huidige leidsters van de SPMD over zouden stappen naar de nieuwe organisaties van COG en KITS. Doordat een aantal leidsters heeft besloten om gebruik te maken van de mogelijkheid om te stoppen met, vanuit de cao verplicht, behoud van drie maanden salaris en een vaststellingsovereenkomst moesten er door de nieuwe organisaties extra kosten worden gemaakt omdat er nieuwe leidsters moesten worden aangesteld terwijl de salarissen van de huidige leidsters nog drie maanden doorbetaald dienden te worden en vaststellingsovereenkomsten afgesloten dienden te worden door de stichting SPMD met hun medewerkers. De extra kosten over 2016 waren € 79.019,00.

Aan beide schoolbesturen is medio 2016 om bovenstaande reden incidenteel een extra bijdrage van € 79.019,00 beschikbaar gesteld voor het verzorgen van de peuteropvang in de periode september-december 2016. Deze bijdrage kon niet ten laste van het budget van SPMD gebracht worden omdat deze organisatie daarmee in acute liquiditeitsproblemen zou zijn gekomen. Dit werd veroorzaakt doordat de vertrekkende leidsters recht hadden op een ontslagtermijn van drie maanden en een transitievergoeding. De totale frictiekosten bedragen € 126.612,00. Waarvan € 80.654,00 betrekking heeft op vaststellingsovereenkomsten met medewerkers en de directeur en de overige kosten betrekken hebben op de budgetten van de oudercommissies. Deze afvloeiingsregelingen (waaronder de directeur) worden in 2017 afgerond.

Beëindiging SPMD

1. Op 31-07-2017 beëindigt SPMD haar werkzaamheden en heeft dan aan al haar verplichtingen voldaan. De stichting eindigt met een te verwachten negatief rekeningresultaat van - € 126.612,00. In dit rekeningresultaat zijn de uitgaven voor de vaststellingsovereenkomsten verwerkt die in 2017 aflopen. In dit rekeningresultaat is ook rekening gehouden met het beschikbaar blijven van de door acties van ouders binnen de SPMD opgebrachte budgetten voor de oudercommissies van € 31.557,00 voor de nieuwe IKC's. Het tekort toont aan dat zonder de genomen maatregelen de stichting SPMD in 2017 niet meer aan haar verplichtingen zou hebben kunnen voldoen. Dit is in lijn met de jaarrekeningen van de afgelopen jaren. Vanaf 2012 werd er gewerkt met een tekort op de lopende begroting. Dat werd veroorzaakt doordat er extra leidsters op de groepen moesten worden geplaatst vanwege de wettelijke regelgeving over VVE beleid. De gedachte was dat deze lijn kon worden gevolgd totdat de IKC's tot stand waren gekomen. Het alternatief was centralisering van speelzalen of extra gemeentelijke middelen toevoegen aan het budget voor de speelzalen. De tekorten konden altijd uit de beschikbare reserves worden betaald. Met het bestuur en de directie van de SPMD zijn hier regelmatig overleggen over geweest. Het is ook regelmatig benoemd in de toelichtingen bij de diverse jaarrekeningen. Ook dit feit was voor het college reden om de harmonisatie voortvarend aan te pakken. Het definitieve rekeningresultaat wordt als nog te betalen verplichting verwerkt in de jaarrekening 2016. Dit bedrag wordt in 2016 ten laste gebracht van de post Peuterspeelzalen.

Voorstel

Toelichting voorstel

Met uw raad is bij de vaststelling van de nota afgesproken dat voor frictiekosten een apart voorstel naar de raad gaat. Dat betekent dat we een aantal besluiten zullen moeten nemen die onderdeel zijn van de afronding van de harmonisatie kinderopvang/peuterspeelzaal.

Alternatieven

Er zijn een tweetal mogelijke alternatieven. In eerste instantie had het college de opdracht voor verdere samenwerking bij schoolbesturen en SPMD neergelegd. Begin 2016 bleek dat partijen op dat moment niet in staat waren te komen tot een goede samenwerking. Het college heeft er bewust voor gekozen om op dat moment te interveniëren in het proces en dat heeft ertoe geleid dat de IKC's per 1 september 2016 van start zijn gegaan. Zonder deze interventie was dit niet gebeurd. De consequentie daarvan was waarschijnlijk geweest dat de SPMD doorgedaan was en daarna of failliet was gegaan of een extra gemeentelijke bijdrage had ontvangen.

Het tweede alternatief was dat het college de subsidie aan de SPMD had beëindigd en de oprichting van de IKC's bij de schoolbesturen had neergelegd. Gelet op de hoogte van de subsidie van de SPMD en de bestaande jurisprudentie had dit een afbouw in meerdere jaren (3) moeten zijn. De gemeente had dan een aantal jaren dubbele kosten gehad en voor de afbouw van de SPMD en voor de instandhouding van de IKC's. Een globale inschatting van alleen de afbouwsubsidie in drie jaar leert dat dit minimaal € 300.000,00 had gekost. Eerste afbouwjaar 2/3 van de bestaande subsidie en tweede jaar 1/3 van de bestaande subsidie.

Bij beide alternatieven was het onzeker geweest of de huidige leidsters van de SPMD nog een baan hadden gekregen in de nieuwe organisatie. In de huidige constellatie heeft iedereen die dat wilde een plaats gekregen binnen de nieuwe organisatie die zoveel mogelijk past bij de geuite wensen. Dat wens en plaatsing niet altijd volledig op elkaar aansluiten is onvermijdelijk bij de vorming van een nieuwe organisatie. Hoewel de verantwoordelijkheid niet direct bij de gemeente lag vond het college het bij haar maatschappelijke verantwoordelijkheid horen om ook zorg te dragen voor de medewerkers van de SPMD die jarenlang goed werk hebben verricht bij de SPMD.

Randvoorwaarden

n.v.t.

Risico's

Geen risico's

Financiële gevolgen

Totaal overzicht

Overzicht financiële gevolgen

1. Compensatie cao-verschillen aan COG/Kits 2x 15.000,00	€ 30.000,00
2. Bijdrage voor gezamenlijk voorschools programma	€ 33.600,00
3. Bijdrage peuteropvang periode sept-dec '16 COG/KITS	€ 79.019,00
4. Overige uitgaven met name voor vaststellingsovereenkomsten, ouderbudgetten peuterspeelzalen (huidige inschatting)	€126.612,00
5. Extra Asscher gelden	<u>€ 24.485,00</u>
Totaal uitgaven	€293.716,00

Daarvan is binnen de huidige begroting beschikbaar een bedrag van € 24.485,00 door de ontvangen rijksbijdrage. Per saldo blijft een bedrag van € 269.231,00 ten laste van de algemene middelen.

Wij stellen u voor de financiële afwikkeling van de harmonisatie kinderopvang/peuterspeelzaalwerk in 2016 als volgt te verwerken:

1. De bijdrage voor de peuteropvang in de periode september 2016 tot januari 2017 en de Asschergelden ineens ten laste van de post peuterspeelzaalwerk te brengen. Dat betekent dat er incidenteel over 2016 een overschrijding is op het budget Peuterspeelzaalwerk van € 103.504,00. Per saldo betekent dit een nadeel van € 79.019,00.
2. In het rekeningresultaat over 2016 worden de werkelijke frictiekosten van de beëindiging SPMD verwerkt. De inschatting is dat deze nu op ongeveer € 126.612 uitkomen.
3. De compensatie voor cao-verschillen wordt in 2017 ten laste gebracht van de post peuterspeelzalen.
4. De bijdrage voor het gezamenlijk voorschools programma wordt in 2017 ten laste gebracht van de post peuterspeelzalen.

Bij de najaarsnota stellen wij de begroting ook bij naar de meerjarige verwachting. Exclusief bovenstaande incidentele uitgaven zit het beeld er op dit moment als volgt uit.

Meerjarenbegroting - huidig	2017	2018	2019	2020	2021
VVE middelen	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000
<i>correctie DU PSW</i>		-€ 140.818	-€ 140.818	-€ 140.818	-€ 140.818
<i>correctie Asschergelden</i>	€ 48.970	€ 73.455	€ 97.940	€ 122.425	€ 146.910
VVE Totaal	€ 238.970	€ 122.637	€ 147.122	€ 171.607	€ 196.092
Subsidie SPMD	€ 241.654	€ 245.636	€ 249.684	€ 253.799	€ 257.981
Totaal middelen in begroting	€ 480.624	€ 368.273	€ 396.806	€ 425.406	€ 454.073
Meerjarenbegroting - nieuw	2017	2018	2019	2020	2021
IKC	€ 300.000	€ 300.000	€ 190.000	€ 190.000	€ 190.000
Asschergelden	€ 48.970	€ 73.455	€ 97.940	€ 122.425	€ 146.910
Totaal	€ 348.970	€ 373.455	€ 287.940	€ 312.425	€ 336.910
saldo	€ 131.654	-€ 5.182	€ 108.866	€ 112.981	€ 117.163

Per saldo resteert vanaf 2019 een overschot wanneer afgerekend wordt op daadwerkelijk gerealiseerde kinderaantallen. Voor de Asschergelden geldt dat deze alleen worden gebruikt wanneer de schoolbesturen met plannen komen die passen binnen de bestedingsregels voor deze gelden.

Personele gevolgen

Geen personele gevolgen

Duurzaamheid

n.v.t.

Publicatieniveau

openbaar

Overig

n.v.t.

Vervolgprocedure/communicatie

Uitvoering geven aan de besluiten

Bijlagen

geen